

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
जैनदर्शनम्

शास्त्री : पञ्चम - सत्रार्थः

DSCC - 11

गुणस्थानविवेचना

क्र.सं.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	संसारिजीवानामधिगमे गुणस्थानप्ररूपणानिर्देशः, गुणस्थानप्ररूपणायां गुणस्य मोहजोगप्रभवत्वं तात्पर्यं च, गुणस्थानसंज्ञायाः स्वरूपम्, चतुर्दशगुणस्थानानि, तत्रमुक्तिर्तन्मार्गभावाऽभावख्यापनम्।	1	16-20
2	प्रथमं मिथ्यात्वगुणस्थानं तत्रस्थ जीवाश्च, मिथ्यात्वस्य लक्षणं भेदाश्च, मिथ्यादृष्टिजीवस्य परिचायकत्वम्, द्वितीयसासादनगुणस्थानस्य लक्षणं, दृष्टान्तश्च। तृतीयमिथ्यगुणस्थानस्य लक्षणं दृष्टान्तेन तदधिगमः, गुणस्थानेऽस्मिन्संयमाभावः आयुर्बन्धाभावः मारणान्तिकसमुद्घातस्याभावः, चतुर्थेऽविरतसम्यक्त्वनामगुणस्थाने सम्यक्त्वोद्भूतिः, त्रिविधं सम्यक्त्वम् औपशमिकं, क्षायोपशमिकं, क्षायिकञ्च। सम्यग्दृष्टिजीवस्य वैशिष्ट्यम्।	1	16-20
3	पञ्चमविरताऽविरतगुणस्थानस्य सहेतुकस्वरूपम्, षष्ठप्रमत्तसंयतगुणस्थानस्य लक्षणम्। प्रमादस्य निरूपणम्, सप्तमाप्रमत्तसंयतगुणस्थानम्, स्वस्थानाप्रमत्तत्वं सातिशयाप्रमत्तत्वञ्च, अष्टःकरणस्य स्वरूपनिर्देशः।	1	16-20
4	अष्टमापूर्वकरणगुणस्थानस्य लक्षणं निरुक्तिः वैशिष्ट्यञ्च। नवमानिवृत्तिकरणगुणस्थानस्य स्वरूपनिर्देशः, दशमसूक्ष्मसाम्परायगुणस्थानस्य स्वरूपनिर्देशः, एकादशमोपशान्तगुणस्थानस्य स्वरूपनिर्देशः, द्वादशमक्षीणमोहगुणस्थानस्य स्वरूपनिर्देशः, एतेषु गुणस्थानेषु उपशमक्षपकश्रेणी-विषयकम्, सयोगकेवलिनामत्रयोदशगुणस्थानस्य अयोगकेवलिनामचतुर्दशगुणस्थानस्य च निरूपणम्।	1	16-20

निर्धारितपाठ्यग्रन्थः -

1. गोम्मटसारःजीवकाण्डम् (आचार्यनेमिचन्द्रः), भारतीय ज्ञानपीठ, नई दिल्ली

सहायकसन्दर्भग्रन्थाः -

1. गोम्मटसारविवेचिका (ब्र. कल्पना जैन) पं. टोडरमल स्मारक ट्रस्ट, जयपुर
2. समणमुत्तं, जीवनविकासमूत्राणि, समाख्यातिटीका, (प्रो.एस.के. सिंघई) प्राच्यविद्या एवं जैन संस्कृति संस्थान, लाडनू
3. कर्मग्रन्थः (देवेन्द्रमुनिः, व्या. पं. मिश्रीमल जैन) मरुधर केसरी साहित्य प्रकाशन समिति, जोधपुर
4. गोम्मटसारजीवकाण्डसार (आर्यिकाज्ञानमति) दिग. जैन त्रिलोक शोध संस्थान, हस्तिनापुर

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशास्त्राप्रमुखः - प्रो. कमलेश कुमार जैन

दिनांक :

हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
जैनदर्शनम्

शास्त्री : पञ्चम - सत्रार्थः

DSCC - 12

जैनकर्मसिद्धान्तः

क्र.सं.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	जैनकर्मसिद्धान्तः तस्यमूलाधारः, प्रयोजनं महत्त्वञ्च। जैनकर्मसिद्धान्तस्य अवगमशैली। कर्मसिद्धान्तेन पुनर्जन्मपुष्टिः, भारतीयदर्शनसम्प्रदायेषु कर्मविषयकधारणाः जैनकर्मसिद्धान्त-दिशा तद्विवेचनम्, जैनकर्मसिद्धान्तस्य धार्मिकसामाजिकश्च पक्षः, तस्य मूल्याङ्कनञ्च।	1	16-20
2	कर्मविवेचनम् - कर्मणः स्वरूपम्, जीवानां संसरणस्य कारणं कर्म, कर्मणः कार्यम्, कर्मणो दशकरणानि, कर्मणो भेदप्रभेदाः मूलोत्तरप्रकृतयश्च	1	16-20
3	कर्मबन्धः, जीवकर्मणोर्मियोबन्धः, तस्य भेदप्रभेदाः, कर्मबन्धस्य पञ्चहेतवः। कषाययोगी बन्धहेतू तयोः विमर्शः।	1	16-20
4	जैनकर्मसिद्धान्ताधिगमे मुक्तिपुरुषार्थः तस्य फलं मुक्तिः, मुक्तिप्रक्रिया, तदर्थं पात्रताविचारः, जैनाभिमतमुक्तिमार्गः, भारतीयदर्शनालोके मुक्तेरवधारणाविमर्शश्च।	1	16-20

निर्धारितपाठ्यग्रन्थः -

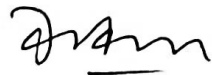
1. गोम्मटसारः कर्मकाण्डम्, प्रकृतिसमुत्कीर्तनाधिकारः (आचार्यनेमिचन्द्रः) भारतीय ज्ञानपीठ, नई दिल्ली

सहायकसन्दर्भग्रन्थाः -

1. जैनकर्मसिद्धान्तेबन्धमुक्तिविमर्शः, (प्रो.एम.के. सिंघई) विमल विद्या शोध संस्थान, जयपुर
2. कर्मग्रन्थः (देवेन्द्रमुनिः, व्या. पं. मिश्रीमल जैन) मरुधर केसरी साहित्य प्रकाशन समिति, जोधपुर
3. जैनकर्मसिद्धान्त का उद्भव एवं विकास (डॉ. रवीन्द्रनाथ मिश्र) पार्श्वनाथविद्याश्रम शोध संस्थान, वाराणसी
4. कर्मग्रन्थसारः (देवेन्द्रमुनिः, व्या. पं. मिश्रीमल जैन) मरुधर केसरी साहित्य प्रकाशन समिति, जोधपुर
5. कर्मसिद्धान्त (क्षुल्लकजिनेन्द्रवर्णी) श्री गणेशप्रसादवर्णी जैन ग्रन्थमाला, काशी

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. कमलेश कुमार जैन

दिनांक :

हस्ताक्षरम्